

REDAKCE / 17. 5. 2017

David Jařab natáčí dokument o Vratislavu Effenbergerovi

Režisér David Jařab začal natáčet celovečerní dokument s hranými prvky věnovaný Vratislavu Effenbergerovi (1923-1986), jedné z nejvýznamnějších postav českého poválečného surrealismu. Film vzniká v produkci společnosti Cineart TV Prague (producent Viktor Schwarcz), koproducentem je Česká televize. Projekt, který podpořil Státní fond kinematografie, se má v kinech objevit na jaře 2018.

Snímek s názvem *Surovost života a cynismus fantazie Vratislava Effenbergera* připomene tohoto básníka a teoretika, jehož tvorba odráží svébytný přístup k realitě totalitního Československa, ale i nesmlouvavé postoje k celé euroatlantické civilizaci. Po odchodu Toyen a Jindřicha Heislera do exilu a především po smrti nejvýznamnější osobnosti první fáze surrealismu Karla Teigea v roce 1951 se stal vůdčí osobou, organizátorem i reformátorem surrealistického hnutí u nás. Zároveň tuto sféru přesáhl svými společenskými postoji, které ho v sedmdesátých letech postavily po bok signatářů Charty 77. S hlavním proudem českého disentu však nikdy nesplynul, k jeho představitelům přistupoval vždy diferencovaně.

„Třicet let od jeho smrti nám dovoluje podívat se na jeho tvorbu i osobní život s odstupem a dává nám i šanci ji vzhledem k novým kontextům docenit,“ komentoval to Jařab. Připomněl, že stále žije řada nejbližších spolupracovníků a přátel Vratislava Effenbergera, kteří dokážou podat fundované svědectví o „realitě a poesii“ této neprávem opomíjené osobnosti.

Název snímku odkazuje na knihu nerealizovaných filmových scénářů, která vyšla v roce 1984 v nakladatelství Sixty-Eight Publishers v Torontu a zároveň vystihuje výraznou metodu přístupu k reflexi reality. Součástí dokumentu proto budou hrané fragmenty z nerealizovaných scénářů z let 1946-1980, archivní filmové materiály z padesátých a

šedesátých let, fotografie z pozůstalosti, audiozáznamy a písemné materiály včetně dokumentace z archivu Státní bezpečnosti, autorovy deníky či korespondence. V neposlední řadě pak výpovědi pamětníků i znalců díla.

„Tak, jako v sobě už název *Surovost života a cynismus fantazie* skrývá dva póly reality, kterými byl Effenberger zaujat, stejně tak i koncepce tohoto dokumentárního filmu bude postavena na prolínání fikce a reality, hraného filmu a dokumentu, poezie a teoretické reflexe, nadsázky a intimní zpovědi,“ napsal Jařab v režijní explikaci.

Všechny lokace, které se ve filmu budou vyskytovat, mají konkrétní vazbu k Effenbergerovi či jeho scénářům. Producent Viktor Schwarcz s ním natočil dva celovečerní filmy – *Vaterland-Lovecký deník* (2004) a *Hlava-Ruce-Srdce* (2010).

Zdroj: ČTK